

Diskurzivní analýza

Mgr. Zinaida Shevchuk

A decorative graphic element consisting of several horizontal lines of varying lengths and colors (teal and white) extending from the right side of the text area.

.

Diskurzivní analýza

- Diskurzivní analýza je kvalitativní metodou, která byla rozvinutá sociální konstruktivismem.
- Cíl výzkumu:
 1. pochopení mocenských vztahů,
 2. jak se takové mocenské vztahy projevují ve společnosti, a konstruuji identity,
 3. zkoumání běžné používaného jazyka v sociálním kontextu.

Diskurzivní analýza

- Výzkum začíná s výzkumnou otázkou - nikoli hypotézou.
- Specifičnost diskurzivní analýzy textu spočívá v tom, že její cílem není výzkum „pravdivosti“ dokumentu a zjištění „faktů o mimotextovém světě“.
- Diskurzivní analýza klade za cíl jakým způsobem lidé skrze text či soubor textů konstruují smysl a význam objektů a aktivit sociálního světa.

Diskurzivní analýza

- Diskurzivní analýza vnímá svět jako sociálně konstruovanou:
- „Jedním z cílů je uchopit způsob, jakým je realita sociálně konstruovaná skrze jazyk a významotvorné praktiky.“

Diskurzivní analýza

- Diskurzivní analýza představuje seskupení mnohdy i hodně odlišných přístupů ke studiu tvorby významu v mezilidské interakci.
-
- Z metodologického hlediska nabízí systematické postupy sběru, transkripce a analýzy kvalitativních dat, a to především verbální komunikace a psaných textů.
- Z epistemologického hlediska diskurzivní analýza má více interpretativní charakter.

Typologie

- Sociálněpsychologická diskurzivní analýza
- Kritická diskurzivní analýza
- Foucaultovská historická diskurzivní analýza.

Sociálněpsychologická diskurzivní analýza

- Výzkum lingvistické, rétorické a argumentační struktury řeči a textů.
- V centru výzkumu se nachází **jazyk**, jehož funkcí je vykonání určité akce či činnosti.
- „Jazyk je prostředkem (inter)akce a analýza diskurzu se potom stává analýzou toho, co lidé dělají.“

Kritická diskurzivní analýza

- Má tři dimenze:
 - 1. lingvistická - jsou zkoumány vnitřní vztahy (struktura) textu.
 - 2. diskursivní neboli významotvorná - zkoumání širšího společenského a historického kontextu.
 - 3. ideologie a moc - pravidla diskurzu.

Foucaultovská historická diskurzivní analýza

- Diskurz je chápán jako *system pravidel*, systém diferencí, věci jsou kladené vedle sebe a dochází k vzájemnému porovnávání.
- Např. vztah mezi identitou a zahraniční politikou.

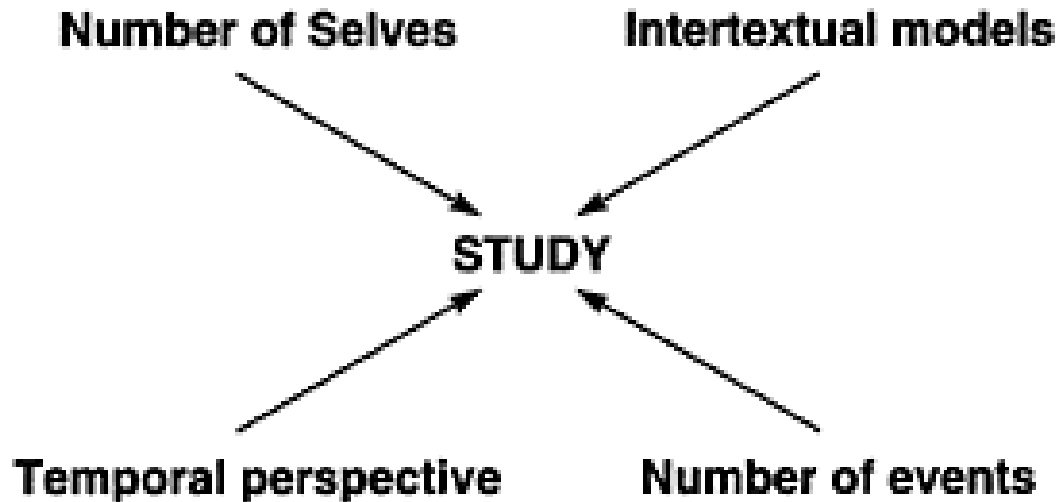
?

- Debata:
- Diskurzivní analýza – obsahová analýza.
- Jsou kompatibilní?

Diskurzivní analýza

- Diskursivní analýza představuje metodologii, která je kvalitativní, interpretativní a konstruktivistická.
- Cílem diskursivní analýzy je pochopit jak sociálně konturované názory a objekty které obývají svět byly vytvořeni.
- Diskursivní analýza se odlišuje od jiných kvalitativních metodologií, tím, že se snaží porozumět významu sociální reality pro jeho aktéry, studuje procesy a způsoby jak tato realita byla vytvořena.

Research design for discourse analysis

Number of Selves

- Single
- Comparison around events or issues
- Discursive encounter

Intertextual models

1. Official discourse
2. Wider political debate
- 3A. Cultural representations
- 3B. Marginal political discourses

STUDY

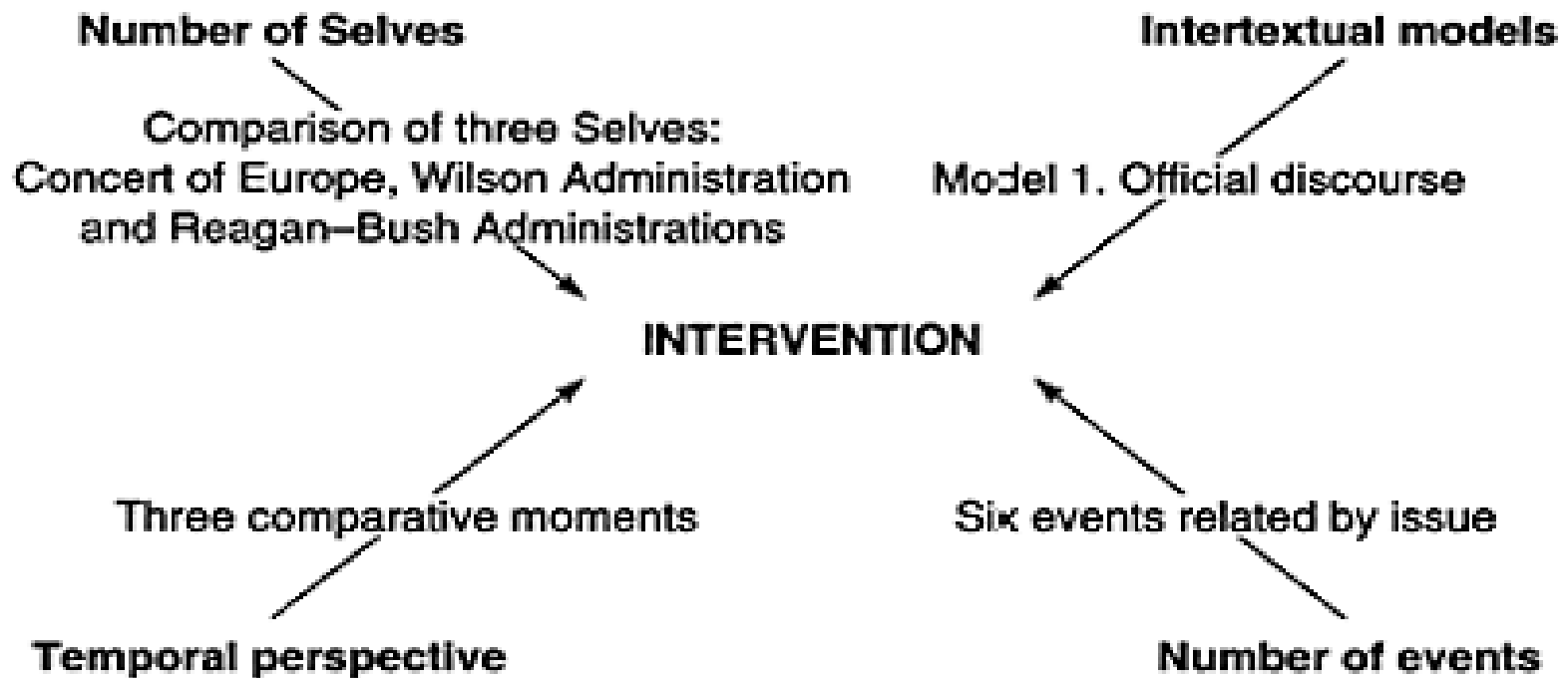
Temporal perspective

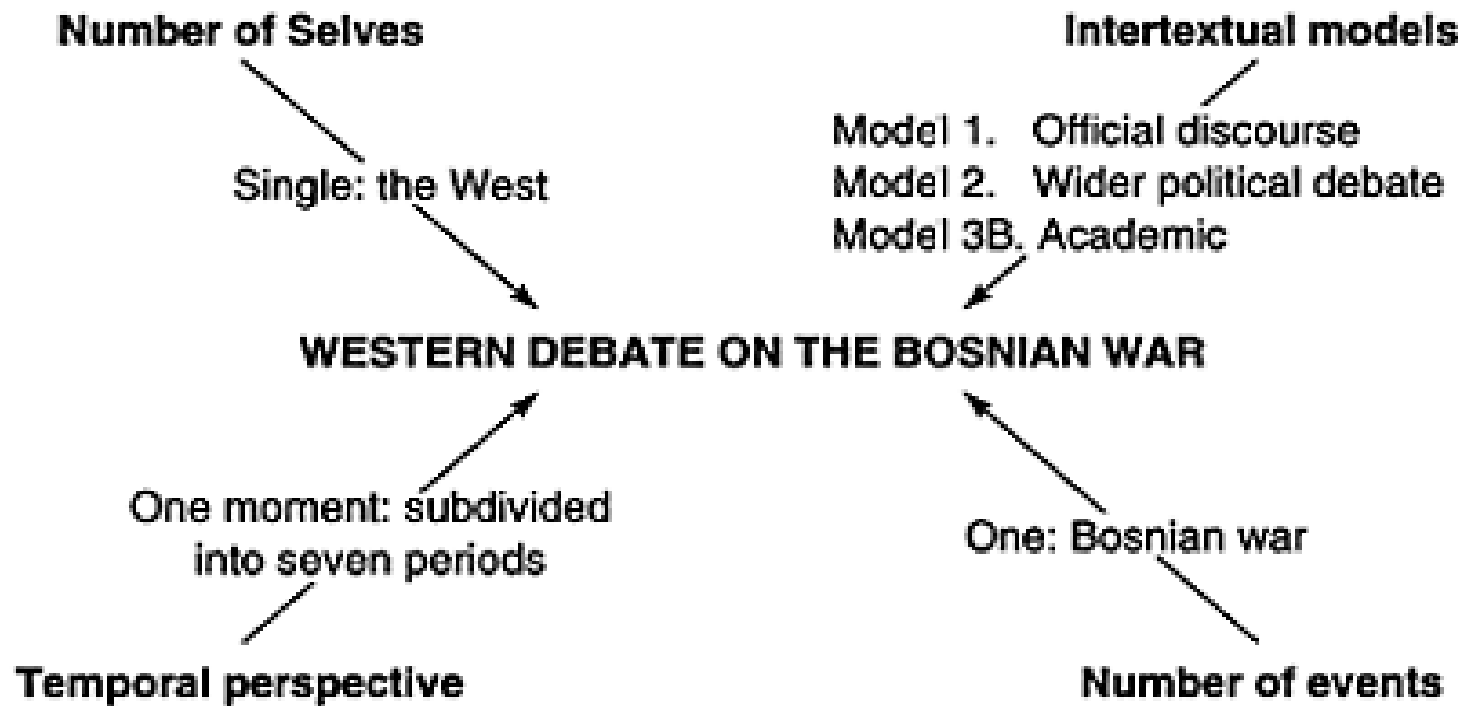
- One moment
- Comparative moments
- Historical development

Number of events

- One
- Multiple — related by issue
- Multiple — related by time

The research design for Cynthia Weber's Simulating Sovereignty

Textual selection matrix

	Temporal locations	
<i>Material</i>	<i>Time of study</i>	<i>Historical material</i>
General material	Three criteria <ul style="list-style-type: none">• Clear articulations• Widely read and attended to• Formal authority	Conceptual histories
Key texts	<ul style="list-style-type: none">• Primary reading of broader set of sources• Digital search engines	<ul style="list-style-type: none">• Conceptual histories• Quoted in contemporary debates• Re-published

<i>Temporal location</i>	
<i>Material Time of study</i>	Historical material
<p>General: American presidential statements US Senate debates British House of Commons debates 280 articles from six British and US newspapers All editorials from 1992 to 1995 with Bosnia in the title Academic analysis: neorealism, classical realism, feminism, and poststructuralism</p>	<p>Conceptual histories: Goldsworthy and Todorova Civilizational discourse</p>
<p>Key texts: Robert D.Kaplan: <i>Balkan Ghosts</i> Samuel Huntington: <i>Clash of Civilizations</i> Roy Gut man: <i>Witness to Genocide</i> David Owen: <i>Balkan Odyssey</i> Richard Holbrooke: <i>To End a War</i></p>	<p>Rebecca West: <i>Black Lamb and Grey Falcon</i> Carnegie Endowment: <i>Report of the International Commission (1914)</i></p>

- Hansen, L. (2006): Security as a Practice. Discourse Analysis and the Bosnian War, Routledge

